

VASTUVÕETUD TEKSTID

P9_TA(2020)0158

Konkurentsipoliitika – 2019. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 18. juuni 2020. aasta resolutsioon konkurentsipoliitika 2019. aasta aruande kohta (2019/2131(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 101–109,
- võttes arvesse komisjoni asjakohaseid eeskirju, suuniseid, resolutsioone, avalikke konsultatsioone, teatise ja dokumente konkurentsi teemal,
- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2019. aasta aruannet 2018. aasta konkurentsipoliitika kohta (COM(2019)0339) ning selle täienduseks samal kuupäeval avaldatud komisjoni talituste töödokumenti,
- võttes arvesse oma 31. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 10. septembri 2019. aasta missioonikirja Margrethe Vestagerile,
- võttes arvesse volinikukandidaat Margrethe Vestageri kirjalikke ja suulisi vastuseid Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2019. aasta kuulamisel,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Komisjoni teatis ebaseadusliku ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi tagasinõudmise kohta“²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsionormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0062.

² ELT C 247, 23.7.2019, lk 1.

³ ELT L 11, 14.1.2019, lk 3.

vahendusteenuste ärikasutajate jaoks¹,

- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2019. aasta arvamust komisjoni 15. juuli 2019. aasta aruande kohta konkurentsipoliitika kohta 2018. aastal,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 5. detsembri 2019. aasta arvamust komisjoni 15. juuli 2019. aasta aruande kohta konkurentsipoliitika kohta 2018. aastal,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni kõrgetasemelise eksperdirühma 4. aprilli 2019. aasta aruannet „Konkurentsipoliitika digitaalajastul“,
- võttes arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori 26. märtsi 2014. aasta esialgset arvamust „Eraelu puutumatus ja konkurentsivõime suurandmete ajastul: andmekaitse, konkurentsidiiguse ja tarbijakaitse vastastikune mõju digitaalses majanduses“ ja Euroopa Andmekaitseinspektori 23. septembri 2016. aasta arvamust nr 8/2016 põhiõiguste sidusa jõustamise kohta suurandmete ajastul,
- võttes arvesse Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi 29. augusti 2018. aasta avaldust majandustegevuse koondumise mõju kohta andmekaitsele,
- võttes arvesse Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Poola majandus- ja rahandusministrite 4. veebruari 2020. aasta kirja volinik Margrethe Vestagerile ning Austria, Tšehhi, Eesti, Soome, Läti, Leedu, Luksemburgi, Malta, Madalmaade, Poola, Portugali, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Rootsi ühist panust, mis koostati 2020. aasta märtsi Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistamiseks,
- võttes arvesse Prantsusmaa, Saksamaa ja Poola 4. juuli 2019. aasta ettepanekut „Nüüdisaegne Euroopa konkurentsipoliitika“,
- võttes arvesse Euroopa Tarbijaliitude Ameti (BEUC) 2019. aasta aruannet „Konkurentsipoliitika roll tarbijate heaolu kaitsmisel digitaalajastul“,
- võttes arvesse komisjoni 7. jaanuari 2019. aasta otsust pikendada seitset ELi riigiabi eeskirjade kogumit (riigiabi ajakohastamise algatus 2014–2020) kuni 2022. aasta lõpuni ja alustada vahepeal hindamisi,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 22. märtsi ja 27. mai 2019. aasta järeldusi,
- võttes arvesse 18. detsembril 2018. aastal tööstuse sõprade rühma 6. ministrite kohtumisel 18 liikmesriigi poolt esitatud deklaratsiooni,
- võttes arvesse üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide strateegilise foorumi aruannet „Strengthening strategic value chains for a future-ready EU industry“ („Strateegiliste väärtusahelate tugevdamine ELi tööstuse tulevikukindluse huvides“)
- võttes arvesse käsilolevat horisontaalse koostöö suuniste läbivaatamist,

¹ ELT L 186, 11.7.2019, lk 57.

- võttes arvesse avalikku konsultatsiooni horisontaalsete grupierandimääruste üle,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. juuni 2019. aasta arvamust „Sotsiaalsetele ettevõtetele kohandatud Euroopa õigusraamistiku kujundamine“,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni kirja,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0022/2020),
- A. arvestades, et konkurents ja konkurentsipoliitika tulemuslik jõustamine peab kasu tooma kõigile ELi kodanikele, eriti nõrgal tarbijapositsioonil olijaile, ja samas edendama uuendusi ning ühtsel turul tegutsevate ettevõtjate ausat konkurentsi, kindlustades, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEdel) on võimalik ausatel eeldustel konkureerida;
- B. arvestades, et konkurentsipoliitikat tuleb kohandada, et lahendada digitaalseid, ökoloogilisi, geopoliitilisi, tööstus- ja ühiskonnaprobleeme, ning see peab olema kooskõlas Euroopa rohelises kokkuleppes esitatud prioriteetidega ja Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, et tagada kõigis sektorites võrdsed tingimused, mis on ELi sotsiaalse turumajanduse aluseks, ja võttes samuti arvesse sotsiaalseid ettevõtteid;
- C. arvestades, et ülemaailmne koostöö konkurentsieskirjade jõustamisel aitab vältida vastuolusid parandusmeetmetes ja jõustatud meetmete tulemustes ning aitab äriühingutel vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid;
- D. arvestades, et kiiresti arenevatel digitaalsetel turgudel võib konkurentsipoliitika mõnel juhul olla liiga aeglane ja seetõttu võib sellest süsteemsete turutõrgete kõrvaldamisel ja konkurentsi taastamisel vähe abi olla; arvestades, et täiendav eelnev reguleerimine ja seire võivad aidata tõhusamat järelevalvet tagada;
- E. arvestades, et Euroopa konkurentsiasutused peaksid olema tähelepanelikud, et võrdselt vältida nii eeskirjade ala- kui ka ületäitmist digitaalsel turul;
- F. arvestades, et ELi konkurentsipoliitika peamine eesmärk on vältida konkurentsi moonutamist, et säilitada siseturu terviklikkus ja kaitsta tarbijaid;
- G. arvestades, et hiljutised andmeskandaalid, uurimised ja tõendid on näidanud, kuidas platvormid isikuandmeid koguvad, kasutavad ja neid kolmandatele isikutele müüvad ning kuidas ülekaalukad tehnoloogiaetevõtjad ja platvormid tarbijaid internetis süstemaatiliselt jälgivad;

Konkurentsipoliitika roll globaliseerivas maailmas

1. märgib, et globaliseerunud maailmas on rahvusvaheline koostöö konkurentsioiguse täitmise tõhusaks tagamiseks otsustavalt tähtis; kutsub komisjoni üles suurendama ELi konkurentsipoliitika mõju maailmas, eelkõige jätkates asjakohast dialoogi ja tihendades koostööd USA, Hiina, Jaapani ja muude kolmandate riikidega, võimaluse korral teise

põlvkonna koostöölepingute kaudu, mis võimaldavad konkurentsiasutuste tõhusamat teabevahetust; kutsub komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutusi üles aktiivselt osalema rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku tegevuses; julgustab komisjoni alati püüdlema konkurentsieeskirjade (mis hõlmavad ka riigiabi) lisamise poole ELi vabakaubanduslepingutesse ja nende rakendamise poole Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO), et tagada vastastikune kinnipidamine ausast konkurentsist; märgib kahetsusega WTO vaidluste lahendamise organi ummikseisu negatiivset mõju komisjonile;

2. palub komisjonil välja töötada vahendid välismaiste otseinvesteeringute parema järelevalve hõlbustamiseks kõigis liikmesriikides, tagada välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute mehhanismi kiire rakendamine ja pakkuda välja vahend praeguse mehhanismi tugevdamiseks, tagades samal ajal, et Euroopa Liit jääb välismaistele otseinvesteeringutele avatuks ja atraktiivseks; juhib komisjoni tähelepanu asjaolule, et kolmandate riikide ettevõtteid koheldakse nende koduturul soodsamalt, mis võib ühtsel turul investeerimisel konkurentsi moonutada;
3. palub komisjoni tagada riigihanke- ja investeerimispoliitikas vastastikkus kolmandate riikidega, sealhulgas võttes arvesse sotsiaalset ja keskkonnadumpingut; tuletab meelde vajadust avada kolmandate riikide riigihanketurud, millele ei ole veel juurdepääsu; nõuab tungivalt, et komisjon töötaks selle nimel, et sellised olulised kolmandad riigid nagu Hiina ühineksid vastuvõetava esialgse pakkumise alusel WTO riigihankelepinguga; rõhutab, et mis tahes vahend, mille eesmärk on parandada rahvusvahelise turu avamist, näiteks ELi rahvusvaheliste hangete vahend, mis tuleb lõplikult välja töötada 2021. aastaks, peab vältima täiendavat bürokraatiat ja uusi turumoonutusi, millel on kahjulik mõju ELi ettevõtetele;
4. kutsub komisjoni üles tagama ausat konkurentsi Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahel pärast viimase lahkumist EList, et tagada võrdsed tingimused ja vältida dumpingut;
5. toetab täielikult üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide, näiteks Euroopa akuliidu rakendamist; kutsub komisjoni üles edendama üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte murrangulise tehnoloogia valdkonnas, lihtsustama vastavaid õigusnorme ja ühtlustama nende nõudeid, et saaks heaks kiita ka väiksemaid rakendusüraeringute projekte;
6. tuletab meelde, et komisjon peab kohaldama riigiabi kontrolli võrdselt nii ELi kui ka kolmandate riikide ettevõtjate suhtes, et vältida asümmeetriat välismaiste konkurentidega ja pöörata suuremat tähelepanu välismaistele riigiettevõtetele, mida nende valitsused subsideerivad viisil, mida ELi ühtse turu eeskirjad ELi üksustele keelavad; kutsub komisjoni üles läbi vaatama Madalmaade valitsuse hiljutist ettepanekut ja uurima võimalust lisada ELi konkurentsioigusesse sammu, mis annaks komisjonile sobivad uurimisvahendid juhaks, kui leitakse, et äriühing on valitsuse toetuste tõttu moonutavalt käitunud või on teeninud ülemäärast kasumit, kuna tal on oma koduriigis turgu valitsev seisund (nt kehtestades ELi riigihanke-eeskirjades kolmandate riikide äriühingutele riigiabi kontrolli);
7. kordab oma taotlust, et komisjon uuriks, kas ettevõtete toetusostukava võib moonutada konkurentsi, eriti VKEde ja hargmaiste ettevõtete vahel;

8. palub komisjonil võtta soodsam hoiak tugeva ELi tööstuspoliitika suhtes, et tagada ja säilitada suur konkurentsivõime ülemaailmsel turgudel; rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid edendama ja toetama ELi strateegilist huvi pakkuvaid projekte ning kõrvaldama tõkked ja takistused, et võimaldada innovatiivsete ELi liidrite esilekerkimist liidu prioriteetsetes sektorites, austades samas võrdseid tingimusi tagavate konkurentsieeskirjade sõltumatut kohaldamist; selgitab, et see lähenemisviis ei tohiks kahjustada VKEsid ega tarbijate huve ja peaks esikohale seadma ülemineku kestlikumale majandusele ning konkurentsivõimelisele ELi andmetööstusele ja digitaalsele taristule, näiteks 5G arendamise;
9. kutsub komisjoni üles kasutama horisontaalsete koostöölepingute suuniste läbivaatamise võimalust, et luua paindlikum raamistik ja suurendada äriühingute õiguskindlust; kutsub komisjoni üles teatava ulatusega koostööprojektide korraldajaid õigeaegsemalt ja tõhusamalt teavitama ning võimaldama esitada vabatahtliku kiirmenetluse raames uusi küsimusi;
10. kiidab heaks komisjoni 9. detsembri 1997. aasta teatises¹ võetud kohustuse vaadata läbi asjaomase turu määratlus, et võtta arvesse pikaajalist visiooni, mis hõlmab ülemaailmset mõõdet, digiteerimist ja võimalikku tulevast konkurentsi; kutsub komisjoni üles tuginema oma uurimistes ka edaspidi usaldusväärsetele majanduslikele ja õiguslikele põhimõtetele, järgides uut liiki turgude uurimisel proportsionaalsuse põhimõtteid ja nõuetekohast menetlust;
11. rõhutab, et Euroopa, sealhulgas Euroopa ettevõtjate ja eriti VKE-de, samuti töötajate ja tarbijate jaoks on ülitähtis, et reeglipõhises mitmepoolses kaubandussüsteemis, kus on tagatud ka riikide võimalused oma poliitikat suunata, valitseksid rahvusvahelisel tasandil võrdsed võimalused; on seisukohal, et see aitab edendada kestlikku majandusarengut, tagada stabiilse ja prognoositava keskkonna, püüelda suurema konkurentsivõime ja vastastikkuse poole, kindlustada ja luua ELis ja kolmandates riikides inimväärseid töökohti ning tagada kõrged töö- ja keskkonnastandardid, kuna üha suurem arv töökohti sõltub ülemaailmsetest väärtusahelatest; rõhutab sellega seoses, et üleilmsetes väärtusahelates on vaja suurendada läbipaistvust, kestlikkust ja ettevõtete vastutust, ning kutsub ELi üles selleks vajaliku sammuna kaaluma muude meetmete seas õigusraamistiku loomist hoolsuskohustuse täitmiseks üleilmsetes väärtusahelates;
12. laienevat arutelu silmas pidades kutsub komisjoni üles kooskõlastama ELi konkurentsieeskirju, tööstuspoliitikat ja rahvusvahelist kaubandust, mis peavad käima käsikäes kestlikkuse ja keskkonnakaitsega; rõhutab eriti vajadust rahastada teadusuuringuid, mis on Euroopa ettevõtete innovatsiooni ja arengu alus ning kaubanduse ja konkurentsivõime suurendamise põhielement;
13. rõhutab, et VKEdel on rahvusvahelises kaubanduses ülioluline roll, kuna nad annavad hinnanguliselt 30% ülejäänud maailma suunduvast ELi ekspordist²; on seisukohal, et siseturg on VKEde jaoks endiselt kõige olulisem; tuletab meelde, et selleks, et aidata VKEdel ületada suuremaid raskusi uutele turgudele sisenemisel ja võimaldada neil omal jõul konkureerida, peaks ELi kaubandus- ja konkurentsipoliitika toetama majanduse

¹ ELT C 372, 9.12.1997, lk 5.

² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_goods_by_enterprise_size

mitmekesisust ja VKE-sõbralikku kaubanduskeskkonda, kaaludes muu hulgas ELi VKE määratluse kaasajastamist, eelkõige kvalitatiivsete kriteeriumide lisamise teel;

14. toetab täielikult komisjoni jõupingutusi WTOs, sealhulgas selle apellatsioonikogus toimuva reformi raames ajakohastada ja tulemuslikult jõustata muuta mitmepoolseid eeskirju subsiidiumide ja valdkondlike algatuste kohta, et subsiidiumide teemat rahvusvahelisel tasandil asjakohaselt käsitleda, pöörates eelkõige tähelepanu tööstussubsiidiumidele, riigiettevõtetele ja sunni viisilisele tehnosiirdele, ning avaldada vastuseisu kolmandate riikide mitteturupõhiste meetmete ja tavadele; palub komisjonil kaasata sellesse valdkonda täielikult Euroopa Parlament ja liikmesriigid;
15. rõhutab, et kaubanduslepingute kestliku arengu sätete tõhus jõustamine on tähtis ausa konkurentsi ning keskkonna- ja sotsiaalsete standardite tagamiseks; seetõttu kiidab heaks keskkonna- ja sotsiaalkriteeriumide võtmise subsiidiumi- ja dumpinguvastaste meetmete reformimise kavva; on seisukohal, et WTO reformi kontekstis võiks kaaluda rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) täpsete ja põhjendatud põhstandardite lisamist WTO õigusesse, et üleilmsete võrdsete tingimuste loomisele kaasa aidata;
16. väljendab heameelt WTOs peetavate mitmepoolsete läbirääkimiste üle e-kaubanduse teemal ja nõuab põhjalike ja ulatuslike eeskirjade kehtestamist, et võidelda digitaalsete kaubandustõkete vastu, tagada ettevõtetele kogu maailmas võrdsed konkurentsitingimused ning suurendada tarbijate usaldust internetikeskkonna vastu, kahjustamata seejuures Euroopa andmekaitsestandardeid; rõhutab, et EL peaks asuma nendes rahvusvahelistes läbirääkimistes juhtrolli, konsulteerides tihedalt Euroopa Parlamendi, liikmesriikide ja sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonnaga;
17. leiab, et pääs ELi siseturule peaks sõltuma sanitaar-, fütosanitaar- ja keskkonnanormide järgimisest; kutsub komisjoni üles tagama, et ELi kaubandus- ja konkurentsipoliitika ei õhnestaks ELi sotsiaalsete ja ökoloogiliste standardite järgimist ega takistaks rangemate standardite väljatöötamist;
18. kutsub komisjoni üles nõuetekohaselt analüüsima ja uurima avalike hangete turge kolmandates riikides, kellega tal on vabakaubanduslepingud või kellega ta sellise lepingu sõlmimiseks läbirääkimisi peab, et taotlema Euroopa ettevõtetele parimaid juurdepääsutingimusi;
19. palub komisjonil kooskõlastada asjaomaste peadirektooraatide – kaubanduse ja konkurentsi peadirektooraadi – vajalikku tegevust selle nimel, et konkurentsieeskirjad ja nende rakendamine kindlustaksid Euroopa ettevõtetele ausa konkurentsi kolmandatel turgudel ja vastupidi;
20. palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu rahvusvahelise standardimistegevuse mõjule ausa konkurentsi tagamisel; nõuab, et EL tugevdaks oma mitmepoolset lähenemist standardite kehtestamisel, eelkõige Rahvusvahelisse Standardiorganisatsiooni (ISO) ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (IEC) kontekstis; hoiatab standardimisviiside natsionaliseerimise eest, eelkõige seoses Hiina uue siiditee algatuse („One Belt, One Road“) ning muude ühenduvust edendavate strateegiatega; palub komisjonil sellega seoses luua standardimispoliitika kõrgetasemelise koordinaatori ametikoht;
21. rõhutab, et konkurentsi suurendamiseks ja kaasava majanduskasvu edendamiseks on tähtis lisada kaubanduslepingutesse nii mitme- kui ka kahepoolset tasandil soopõhine

perspektiiv, sealhulgas soolist aspekti käsitlevad peatükid, ning töötada välja sootundlikud meetmed (nt hoolitseda selle eest, et nii mõju eel- kui ka järelhindamisel võetaks arvesse ELi kaubanduspoliitika ja -lepingute soolist mõju);

Konkurentsi kohandamine digitaalajastuga

22. palub komisjonil läbi vaadata ühinemis- ja omandamiseeskirjad ja tugevdada monopolivastaseid meetmeid ning võtta arvesse nii isiku- kui ka finantsandmetega seotud turu- ja võrguvõimu mõju; kutsub eelkõige komisjoni üles pidama kontrolli selliste andmete üle turuvõimu näitajaks vastavalt oma suunistele Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 102 kohta; kutsub komisjoni üles Facebooki ja WhatsAppi ühinemisest õppust võtma ning oma kriteeriume vastavalt kohandama; teeb ettepaneku, et selliste andmete igast turukoondumisest tuleks eelnevalt mitteametlikult teada anda;
23. kutsub komisjoni üles turgu valitseva seisundi kuritarvitamise mõistet ja oluliste vahendite doktriini läbi vaatama, et tagada nende otstarbekohasus digitaalajastul; teeb ettepaneku laiemalt analüüsida turuvõimu seoses konglomeraadi ja valvuri mõjuga, et võidelda suurte ettevõtjate valitseva seisundi kuritarvitamise ja koostalitlusvõime puudumise vastu; kutsub komisjoni üles korraldama sidusrühmadega konsultatsioone, et kajastada digitaalmajanduse arengut, sealhulgas selle mitmepoolset olemust;
24. kutsub komisjoni üles kaaluma ühinemiste läbivaatamise künniste muutmist, et lisada ühinemismääruse käimasoleva hindamise raames sellised tegurid nagu mõjutatud tarbijate arv ja seotud tehingute väärtus¹;
25. kutsub komisjoni üles ühinemismääruse käimasoleval hindamisel hindama suuremat koondumise määra, mis tuleneb suurte varahaldusettevõtjate horisontaalsest omandiõigusest, ning kaaluma sellega seoses suuniste andmist Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kasutamiseks;
26. märgib, et mitmel konkreetsetel finantsandmete turul (nt aktsiatega kauplemine, reitingud ja võrdlusalused) võib oligopoolne koondumine viia selleni, et tarnijad kuritarvitavad oma turgu valitsevat seisundit investorite ja finantsandmete tarbijate suhtes; kutsub komisjoni üles võtma otsustavaid meetmeid selliste turgu valitseva seisundi kuritarvituste vastu, mis kahjustavad finantsturgude sujuvat toimimist ja on vastuolus kestliku arengu huvidega;
27. rõhutab, et kuigi idufirmasid luuakse sageli lootuses, et need omandab mõni suurem ettevõtte, võib idufirmade ostmine turgu valitsevate ettevõtjate, sealhulgas suurte tehnoloogiaettevõtete ja platvormide poolt lüüa innovatsiooni ja ohustada suveräänsust; kutsub komisjoni ja riiklikke konkurentsiasutusi üles uurima sellise omandamise tavadid ja nende mõju konkurentsile, eelkõige seoses konkurendist vabanemise eesmärgil toimuva omandamisega („killer acquisition“), nagu on määratletud komisjoni 4. aprilli 2019. aasta kõrgetasemelises eksperdiaruandes „Konkurentsipoliitika digitaalajastul“; kutsub komisjoni üles korraldama uuringut tõendamiskohustuse ümberpööramise kohta vastavalt Saksamaa konkurentsioiguse digiteerimise seadusele (*GWB-Digitalisierungsgesetz*), mis avaldati 2019. aasta oktoobris;

¹ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

28. palub komisjonil hinnata, kuidas saaks kehtestada rangemaid andmete juurdepääsu, sealhulgas andmete koostalitlusvõime režiime, eelkõige juhul, kui andmete juurdepääs avab järelturud täiendavatele teenustele või kui andmed piirduvad turgu valitsevate ettevõtjatega;
29. rõhutab, et mõned platvormi ja tarnija topeltseisundist kasu saavad üksused kuritarvitavad oma positsiooni, et kehtestada konkurentidele ebaõiglasel tingimused, sõltumata sellest, kas nad tegutsevad internetis või väljaspool seda; kutsub komisjoni üles uurima kuritarvitava enesesoodustamise küsimust ja jõustama vajalikud seadused ning kasutama ennast soodustavate üksuste suhtes nõutavaid vahendeid; kutsub komisjoni üles hindama võimalust kehtestada regulatiivsed eelkohustused, kui konkurentsioigusest neil turgudel vaidlustatavuse tagamiseks ei piisa, vältides seeläbi konkurentide turulepääsu piiramist ja tagades, et tekkivaid kitsaskohti ei põlistata tulevase innovatsiooni monopoliseerimisega;
30. märgib, et komisjon kaalub vajadust sihipärase eelneva reguleerimise järele konkreetsetes süsteemsetes küsimustes, mis võivad digitaalturgudel tekkida; kutsub seetõttu komisjoni üles võtma kasutusele tsentraliseeritud eelneva turuseire süsteemi (võttes samal ajal arvesse mõjuhinnangu tulemusi), et anda ELi ja liikmesriikide konkurents- ja reguleerivatele asutustele vajalikud vahendid anonüümseks andmete kogumiseks, et oleks paremini võimalik turutõrkeid õigel ajal avastada ning vajaduse korral kehtestada sihipärane reguleerimine, kui tavad muutuvad süsteemseks;
31. palub seetõttu komisjonil kindlaks teha peamised digitaalsed osalejad ja kehtestada näitajate kogum nende süsteemse olemuse määratlemiseks; rõhutab, et kaaluda võiks järgmisi näitajaid: teatavate ulatuslike võrkude tavade kuritarvitamine, märkimisväärse hulga mittejälgendatavate andmete kontrollimine, vältimatu olukord mitmetahulisel turul või ettevõtja võime ise turueeskirju määratleda;
32. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et välismaised monopolid on hiljuti omandanud digitaalsete andmete, sealhulgas tervise-, finants- ja haridusandmete operaatoreid ja et eraelu puutumatusena seotud riskid ületavad kaugelt nende tehingute juba niigi kahjulikku konkurentsivastast mõju; kutsub komisjoni üles võtma neid aspekte tulevase Euroopa andmestrategie puhul arvesse ja uurima andmete riskasutust, kus platvormid kasutavad ühest teenusest pärinevaid andmeid uute teenuste pakkumise laiendamiseks;
33. väljendab heameelt komisjoni 19. veebruaril 2020. aastal esitatud Euroopa andmestrategie üle, mille eesmärk on tõhustada andmete kasutamist, mis vastaks nii tarbijate kui ka ettevõtjate huvidele; toetab komisjoni kavatsust võtta vastu õigusaktid andmete kasutamise ja neile juurdepääsu kohta; rõhutab, kui oluline on kaitsta tarbijate isikuandmeid ja seda, kuidas neid jagatakse, et suurendada tarbijate ohutust ja usaldust; rõhutab, et tarbijad peavad saama kindlad olla, et nende andmeid säilitatakse turvaliselt, ja et esmatähtsaks tuleb pidada üldist koostööd andmeohutuse valdkonnas; rõhutab, et strateegia põhielementide hulka peaks kuuluma ka klausel selle kohta, et isikuandmeid ei müüda kolmandatele isikutele ilma asjaomase andmesubjekti nõusolekuta;
34. rõhutab, et kuigi vahendusplatvormidel on oluline roll internetipõhiste teenuste tarbijatele kättesaadavaks tegemisel, kuritarvitavad mõned oma eeliseisundit ja tegutsevad sisule juurdepääsu kontrollijatena (gatekeepers), sealhulgas suletud süsteemides ja internetipõhistes kauplemiskohtades; kutsub komisjoni üles pöörama oma konkurentsipoliitikas sellistele juurdepääsu kontrollijatele selgelt tähelepanu ja

- viima käimasolevad uurimised võimalikult kiiresti lõpule;
35. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks tarbijate valikuvabadust, tugevdaks Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku (ECC-Net) rolli ning viiks läbi uuringu, et vastata küsimusele, kas ELi tarbijakaitseamet on vajalik; märgib sellega seoses, et konkurentsipoliitika eesmärk ei ole üksnes tarbijatele õiglaste hindade kindlustamine, vaid ka kvaliteedi, mitmekesisuse ja innovatsiooni tagamine;
 36. rõhutab, et üleeuroopaliste maksesüsteemide olemasolu on Euroopa Liidu huvides; kutsub komisjoni üles toetama selle eesmärgi saavutamisele suunatud algatusi ja tunnistama, et nende edu sõltub nii süsteemi uuenduslikkusest tarbijate ja ettevõtjate jaoks kui ka selle majandusmudeli elujõulisusest;

Konkurentsipoliitika vahendite tõhusus

37. rõhutab, et trahvid võivad mõjutada karistatud äriühingute mainet; juhib siiski tähelepanu sellele, et isegi kui määratakse suured trahvid, ei ole need sageli piisavalt hoiatava mõjuga ja võivad lõpuks tarbijatele üle kanduda; kutsub komisjoni üles kasutama ka alternatiivseid käitumuslikke ja vajaduse korral struktuurilisi parandusmeetmeid, et täielikult tagada ELi konkurentsipoliitika tõhusus; rõhutab, et rikkumise lõpetamise ja sellest hoidumise kord peaks olema tulevastes õiguskaitsevahendites palju ettekirjutuslikum;
38. tuletab meelde, et turuvõimu kuritarvitamine võib toimuda ka siis, kui tooteid tarnitakse või teenuseid osutatakse tasuta; on veendunud, et isikuandmete edastamine kolmandatele isikutele turustamis- või ärielistel eesmärkidel toimub tihti ilma tarbija nõuetekohase nõusolekuta, kuna sageli ei pakuta alternatiive andmete jagamisele; on seisukohal, et digitaalmajanduses põhjustab andmete koondamine vähestesse ettevõtetesse turutõrkeid, liigse üüritletu nõudmist ja uute turuletulijate blokeerimist;
39. tuletab meelde, et internetiotsinguturg on digitaalsel ühtsel turul konkurentsi tagamiseks eriti tähtis; märgib kahetsusega, et interneti sisule juurdepääsu kontrollijaks on saanud üks otsingumootor, mille turuosa internetiotsingute turul on enamikus liikmesriikides üle 92 %; nõuab, et kasutataks kõigi sidusrühmade andmeid monopolidevastase võitluse viimase üheksa aasta kohta, et kiiresti hinnata, kas kavandatud parandusmeetmed toovad tarbijatele, internetikasutajatele ja veebiettevõtjatele pikema aja jooksul tõelist kasu; palub komisjonil kaaluda ettepanekut, mille eesmärk on eraldada otsingumootorid – nagu on märgitud Euroopa Parlamendi 27. novembri 2014. aasta resolutsioonis tarbijaõiguste toetamise kohta digitaalsel ühtsel turul¹ – nende kommertsteenustest, et praegune olukord lõpetada, kuna see võiks olla võimalik pikaajaline vahend õiglase ja tõhusa konkurentsi saavutamiseks Euroopa digitaalsel turul;
40. rõhutab, et konkurentsieeskirjade rikkumist käsitlevad uurimised, nagu Google Shoppingu juhtum, on kiirelt arenevate digitaalsete turgudega võrreldes aeglased; rõhutab sellise olukorra kahjulikku mõju ning finants- ja struktuurset riski teatavate osalejate puhul, kui nad alustavad pikaldasi ja kulukaid menetlusi; rõhutab, et nõuetekohasest menetlusest tuleb kinni pidada, kuid kutsub komisjoni üles kasutama kiireid monopolivastaseid menetlusi ja leidma uusi stiimuleid, nagu leebusprogramm, et suurendada ettevõtjate koostööd kartellide avastamisel kogu ELis;

¹ ELT C 289, 9.8.2016, lk 65.

41. rõhutab, et tuleb korrapäraselt uurida võimalust kasutada ajutisi meetmeid, et peatada mis tahes tegevus, mis võiks konkurentsi tõsiselt kahjustada; kutsub komisjoni üles leevendama nende meetmete kriteeriume, austades samas õigusriigi põhimõtet, et vältida pöördumatut kahju; palub komisjonil läbi vaadata teatis õiguskaitsvahendite kohta¹, võttes arvesse digitaalsektori arengut viimastel aastatel;
42. kiidab heaks komisjoni jätkuvad jõupingutused võitluses suurte platvormide kuritarvitusliku käitumise vastu; palub komisjonil uuesti läbi vaadata juhtumid, kus pakutud parandusmeetmed ilmselgelt ei ole aidanud turul konkurentsi taastada, nagu Google Shoppingu juhtumi puhul; rõhutab, et kui asjaga seotud ettevõtete suhtes ei võeta eelnevalt katsetatud sihipäraseid ja tulemuslikke käitumuslike parandusmeetmeid, võib osutuda vajalikuks üldiste ja spetsialiseeritud otsinguteenuste, sealhulgas kohaliku otsingu täielik struktuuriline eraldamine; rõhutab, et struktuursete parandusmeetmetega võrreldes võiksid käitumuslikud parandusmeetmed pakkuda kiiret ja tõhusat lahendust, vähendades ohtu, et konkurendid tõrjutakse pikaleveninud võõrandamisarutelude kestel turult välja;
43. juhib tähelepanu vajadusele, et komisjon eraldaks piisavalt vahendeid ELi konkurentsieeskirjade tõhusaks jõustamiseks; märgib, et on vaja tagada eriteadmised, eelkõige sellistes suureneva tähtsusega valdkondades nagu veebiplatvormide turgu valitsev seisund ja tehisintellekti;
44. palub komisjonil avaldada suunised ühinemismääruses sätestatud „tõhusa konkurentsi märkimisväärse takistamise“ tõlgendamise kohta, nii et komisjon ei uuriks ühinemiste puhul mitte ainult hindu, toodangut ja innovatsiooni, vaid võtaks arvesse ka selliste tehingute sotsiaalset ja keskkonnakulu, pidades silmas ELi toimimise lepingu põhimõtteid, ning pööraks erilist tähelepanu keskkonnakaitsesele;
45. kutsub komisjoni üles uurima uut arvelduskontoteenust, mida mõned maailma suurimad tehnoloogiaettevõtted kavatsesid lähiaastatel tarbijatele pakkuda; nõuab tungivalt, et komisjon pööraks erilist tähelepanu nende sisenemisele uuele digitaalsele finantsturule, tohutule hulgale andmetele, mida nad oma tarbijatelt koguvad, ning nende andmete võimalikele kasutusviisidele;

Euroopa rohelist kokkulepet toetavad konkurentsieeskirjad

46. tervitab komisjoni teatist Euroopa rohelse kokkuleppe kohta ja selles seatud eesmäärke toetada 2050. aastaks kulutõhusat kliimanetraalsusele üleminekut ja loobuda järkjärgult fossiilkütustest; toetab kohustust 2021. aastaks läbi vaadata ELi riigiabi suunised, et need kajastaksid neid eesmäärke;
47. toetab riigiabi suuniste läbivaatamist komisjoni poolt kõigis asjakohastes sektorites, nagu transport, sealhulgas õhu- ja meretransport, kooskõlas Euroopa rohelse kokkuleppe eesmärkidega, kohaldades õiglase ülemineku põhimõtet ja tunnustades liikmesriikide valitsuste täiendavat rolli CO₂-heite vähendamisse ja puhtasse energiasse tehtavate investeeringute toetamisel, tagades samas võrdsed tingimused ja turumoonutuste puudumise; palub komisjonil energia maksustamise direktiivi² läbivaatamise raames uurida, kas praegused maksuvabastused tekitavad ebaõiglasid

¹ ELT C 267, 22.10.2008, lk 1.

² ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

sektoriülelised konkurentsitingimused; kutsub komisjoni üles uurima, kas petrooli maksuvabastus toob kaasa konkurentsimoontuse, mis annab kasu lennundussektorile;

48. kutsub komisjoni üles keskkonnakaitse ja energeetika riigiabi suuniste eelseisva läbivaatamise raames võimaldama kodanikele taastuvenergia tootmiseks antava abi suuremat paindlikkust kooskõlas ELi kliimakohustustega;
49. rõhutab, et komisjon peab vältima võimalikku negatiivset kõrvalmõju, kui suuremad ettevõtted kasutavad ärimudeli kestlikumaks muutmiseks antud riigiabi muudel eesmärkidel, näiteks oma valitseva seisundi tugevdamiseks konkreetsetes sektoris;
50. palub komisjonil anda täiendavaid suuniseid ja luua tugiraamistik edasisteks investeeringuteks energiatõhususse ja hoonete renoveerimisse, samuti ajakohastamisse, hübriidprojektidesse ja elektri salvestamisse;
51. rõhutab sellega seoses, et selleks, et Euroopa roheline kokkulepe oleks edukas, peavad Euroopa kestlike toodete ja teenuste tootjad nägema selle eeliseid ja olema kaitstud kolmandate riikide ettevõtete ebaausa konkurentsi eest;
52. märgib, et Euroopa roheline kokkulepe peab tagama sidususe põllumajanduspoliitika, kliimameetmete, keskkonna- ja kaubanduspoliitika vahel;

Valdkondlik poliitika

53. kutsub komisjoni üles süstemaatilisemalt kasutama uuringuid sellistes digitaalajastul inimeste igapäevaelu seisukohast olulistest valdkondades nagu tervishoid, liikuvus, internetireklaam, energeetika, turism (sealhulgas veebimajutusplatvormide hinnapiirangute seire), kultuur, finants- ja makseteenused ning meedia, säilitades ELis samal ajal ranged nõuded;
54. palub komisjonil märgata riiklike monopolide ja oligopolide olemasolu, mis võib anda märku ühtse turu puudustest või ausat konkurentsi takistavatest teguritest;
55. nõuab, et komisjon viiks läbi eeluuringu meediaomandi koondumise kohta Euroopas ning uuriks ka Euroopa meediateenuse osutajate väljaostmist rahvusvaheliste kontsernide poolt;
56. kordab, et mõnikord kasutatakse maksustamist kaudse riigiabi andmiseks, mis loob siseturul ebavõrdsed tingimused; kutsub komisjoni üles ajakohastama kehtivaid riigiabi mõiste suuniseid, et liikmesriigid ei annaks maksusoodustuse kujul riigiabi; taunib maksualaste eelotsuste kuritarvitamist ja väljendab heameelt Üldkohtu hiljutiste otsuste üle, milles kinnitatakse, et see, kui komisjon vaatab riigiabi seisukohast läbi maksualased eelotsused, ei kujuta endast maksude ühtlustamist; märgib, et komisjoni otsuseid vaidlustatakse sageli kohtus, mistõttu tuleb need põhjalikult ette valmistada; nõuab komisjoni juurdepääsu liikmesriikide maksuhaldurite vahel vahetatavale teabele, et konkurentsieeskirjade rikkumisi paremini avastada; nõuab, et võetaks vastu ettepanek äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ja avaliku riigipõhise aruandluse kohta;
57. palub komisjonil uurida võimalust määrata trahv riikidele, kes rikuvad riigiabi eeskirju;
58. kutsub komisjoni üles uurima kiiremas korras lahknevasi likvideerimisabi valdkonnas

kehtivate riigiabi eeskirjade ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi¹ kohase kriisilahenduskorra vahel ning vaatama seejärel läbi 30. juuli 2013. aasta pangandusteatise², võttes muu hulgas arvesse hiljutisi juhtumeid ja maksumaksjate kaitsmise vajadust;

59. kutsub komisjoni üles uurima pangandussektori juhtumeid, mis võivad olla konkurentsi seisukohast olulised teatavates liikmesriikides, kus tarbijatele kehtivad hetkel kõrged intressimäärad³ ja laenud ei ole läbipaistvad, mis võib olla tingitud omandiõiguse koondumisest pangandussektoris, mis võib hüpoteeklaenude osas viia eksitavate müügitavadeni;
60. palub komisjonil igal aastal uuesti hinnata, kas ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b finantssektoris kohaldamise nõuded on jätkuvalt täidetud;
61. kutsub lisaks komisjoni üles põhjalikult uurima suurimaid börsil noteeritud äriühinguid auditeeriva nelja suure raamatupidamisettevõtte (nn suure neliku) peaaegu monopoolset seisundit ja pakkuma olukorra muutmiseks täiendavaid meetmeid, näiteks võiks eraldada auditi konsultatsiooniteenustest ning muuta kohustuslikuks ühised auditid, et võimaldada suurde nelikusse mittekuuluvatel ettevõtetel arendada välja suutlikkus, mida on vaja suurimate ettevõtete auditeerimiseks;
62. palub komisjonil tagada aus konkurents ja suurem läbipaistvus veebiväliste platvormide kaubandustavade, sealhulgas supermarketite ja hüpermarketite puhul, tagamaks, et ELi tootjatele kehtivad õiglased tingimused ja tootehinnad; kutsub komisjoni üles jätkama põhjalikku analüüsi ostuühenduste hinnakujundusstrateegiate ja hinna kujundamisega mitteseotud strateegiate ulatuse ja mõju kohta põllumajanduse ja toiduainete tarneahela majanduslikule toimimisele, võttes eelkõige arvesse tagajärgi väiketootjatele ja -tarnijatele; peab kahetsusväärseks, et kauba müümine alla omahinna ei ole kantud ELis keelatud tavade nimekirja; rõhutab, et strateegiaga „talust toidulauale“ ja ELi konkurentsiõigusega tuleb tunnustada esmatootjate olulist panust kvaliteetsete toiduainete tarnimisel ja ühiskonnale avalike hüvede pakkumisel;
63. nõuab selgemat, paindlikumat ja prognoositavamalt konkurentsieeskirjade kohaldamist tootjate ja tootjaorganisatsioonide suhtes, et suurendada õiguskindlust; kutsub seetõttu komisjoni üles hindama ühise turukorralduse määruse⁴ rakendamist ja selgitama selle sätteid, eelkõige seoses konkurentsieeskirjadest tehtavate eranditega, mida kohaldatakse ühendustega liitunud põllumajandustootjate teatavate kokkulepete ja tavade suhtes; ergutab looma rohkem tootjaorganisatsioone, et põllumajandustootjad saaksid oma positsiooni tugevdada ja hindade üle tulemuslikke läbirääkimisi pidada ning tegeleda võimu tasakaalustamatuse probleemiga toiduainete tarneahelas;
64. palub, et komisjon teeks riigiabi eeskirjades erandi maksusätetele, mille liikmesriigid on spetsiaalselt selleks kasutusele võtnud, et ergutada põllumajandustootjaid vabatahtlikult koguma tagavarasääste, et tulla paremini toime suurenevate kliima- ja terviseriskidega ning majanduskriisidega; väljendab heameelt selle üle, et on lõpule viidud vähese

¹ ELT L 173, 12.6.2014, lk 190.

² ELT C 216, 30.7.2013, lk 1.

³ https://data.worldbank.org/indicator/FR.INR.LNDP?locations=RO&most_recent_value_desc=false

⁴ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

tähtsusega riigiabi käsitleva määruse¹ läbivaatamine, mis aitab põllumajandustootjatel tegeleda kliimaprobleemidega, vältides samal ajal turumoonutusi; rõhutab, kui oluline on kehtestada põllumajandussektoris selged suunised keskkonna- ja säästvusnõuete kohta; väljendab heameelt 2012. aasta riigiabi ajakohastamise paketi käimasoleva toimivuskontrolli ja põllumajanduse grupierandi määruse² käimasoleva läbivaatamise üle;

65. palub komisjonil hinnata ÜTK määruse artikli 209 rakendamist ja selgitada selle kohaldamisala, eelkõige seoses konkurentsieeskirjadest tehtavate eranditega, mida kohaldatakse ühendustega liitunud põllumajandustootjate teatavate kokkulepete ja tavade suhtes, et tagada asjaomastele isikutele selle artikli rakendamisel suurem selgus ja õiguskindlus ning võimaldada komisjonile selle artikli rakendamisel suuremat paindlikkust;
66. tunnustab dialoogi-, teadus- ja arendustegevuse, parimate tavade ja turu läbipaistvuse platvormina toimivate tootmisharudevaheliste organisatsioonide rolli ahelas;
67. nõuab, et tugevdataks tootmisharudevaheliste organisatsioonide rolli, et tasakaalustada suhteid toiduahelas, ning toetab väärtuse jaotamise klausli laiendamist nii, et see hõlmaks kõiki ettevõtjaid, mitte ainult esmaostjat, kooskõlas parlamendi AGRI-komisjoni 2019. aasta aprillis vastu võetud raporti projektiga põllumajandustoodete uue ühise turukorralduse kohta ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) järgmise reformi raames;
68. nõuab, et vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõtteid kohaldades kehtestataks ÜTK määruse artikli 210 alusel põllumajanduslike tootmisharudevaheliste organisatsioonide jaoks selge ja automaatne erand ELi toimimise lepingu artiklist 101, et neil oleks võimalik ellu viia neile põllumajandustoodete ühise turukorralduse määrusega antud ülesandeid ning aidata kaasa ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamisele;
69. palub komisjonil tagada, et turu tõsise tasakaalustamatuse korral rakendatakse kiiresti ÜTK määruse artikli 222 sätteid;
70. väljendab heameelt, et tootjaorganisatsioonide, tootmisharudevaheliste organisatsioonide ja ettevõtjate rühmade taotlusel kasutusele võetud kvaliteetse juustu ja singi pakkumise juhtimise meetmed on edukad; nõuab, et ÜTK määruse sätteid, millega lubatakse kehtestada pakkumise kontrolli eeskirjad, laiendataks kõigile toodetele, millel on kaitstud päritolunimetus (KPN) või kaitstud geograafiline tähis (KGT), et saavutada pakkumise ja nõudluse parem tasakaal;
71. kutsub komisjoni üles pidama põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela toimimise üle dialoogi kõigi asjaomaste sidusrühmadega ning kohandama ELi konkurentsipoliitikat vastavalt kaubanduskeskkonna viimastele suundumustele;
72. tunneb heameelt 17. aprilli 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/633 (mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid

¹ ELT L 352, 24.12.2013, lk 1.

² ELT C 213, 8.9.2009, lk 9.

ebaausaid kaubandustavasid)¹ vastuvõtmise üle, mis on esimene oluline samm ettevõtjate vahel õigluse tagamisel ja toiduainete tarneahela läbirääkimispositsioonide tasakaalustamisel; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid direktiivi viivitamata üle, ning kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult ülevõtmise kulgemist ja edendama parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel; ergutab liikmesriike täiendama keelatud ebaausate tavade nimekirja ja kehtestama rangemaid nõudeid;

73. tuletab meelde, et toimunud on oluline horisontaalne ja vertikaalne ümberkorraldamine, mis on toonud kaasa täiendava koondumise seemne-, põllumajanduskeemia-, väetise-, loomageneetika- ja põllumajandusmasinasektoris, samuti töötlemis- ja jaemüügisektoris; palub, et komisjon võtaks nendes sektorites ühinemiste hindamisel arvesse mõju, mis ulatub tarbijahindadest kaugemale; rõhutab, et ELi põllumajandustootjate, kodanike ja keskkonna huve tuleb kaitsta, hinnates igakülgset ja terviklikult põllumajandusettevõtete tasandil põllumajandusliku tooraine tarnijate, sealhulgas taimekaitsevahendite tootjate ühinemiste ja omandamiste mõju;
74. peab oluliseks, et komisjon jätkaks ELi pestitsiidide, seemnete ja põllumajanduslike tunnuste turu hoolikat jälgimist ning jälgiks digiteerimise mõju põllumajandussektorile;
75. nõuab tungivalt, et komisjon looks selleks, et aidata põllumajandustootjatel toime tulla kliima ebakindluse, turu volatiilsuse ja muude riskidega, riskijuhtimisvahendite kohta ELi tasandil alalise teabeplatvormi, kus sidusrühmad saavad vahetada parimaid tavasid, nagu on märgitud komisjoni 2017. aasta novembri teatises toidutootmise ja põllumajanduse tuleviku kohta;
76. märgib, et otsetoetuste suured erinevused takistavad põllumajandustootjate kestlikke kliima- ja keskkonnavalgetusi ning moonutavad konkurentsi ELis; tuletab meelde Euroopa Ülemkogu 7.–8. veebruari 2013. aasta kohtumisel võetud kohustust ühtlustada 2020. aastaks maksed kogu ELis;
77. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandustootjate protestide arv kasvab, ja märgib, et üks nende mureküsimumi on vabakaubanduslepingute kumulatiivne mõju ELi põllumajanduslikule toidutööstusele; tahab teada, kas vabakaubanduslepingud ei sea ELi põllumajanduslikke toidutootjaid ebasoodsasse konkurentsiolukorda, kui arvestada, et kolmandates riikides kehtivad sootuks teistsugused sotsiaalsed, tervishoiu-, töö-, keskkonna- ja loomade heaolu standardid; palub seetõttu komisjonil esitada võimalikult kiiresti oma viimane aruanne käimasolevate ja tulevaste kaubanduslepingute kumulatiivse mõju kohta ning nõuab, et põllumajandustoodete suhtes kohaldataks vastastikkuse ja nõuetele vastavuse põhimõtet ning et tulevastel ja käimasolevatel kaubandusläbirääkimistel kaitstaks haavatavaid sektoreid, tagades, et viiakse läbi kõik vajalikud kontrollid;
78. peab kiiduväärseks ettepanekut võtta vastu määrus, millega luuakse ühtse turu programm ja konkreetsemalt selle raames toetatavaid toiduahela meetmeid, nagu veterinaar- ja fütosanitaarmed, et lahendada looma- ja taimetervise seotud kriisiolukordi; nõuab tungivalt, et nõukogu ja parlament viiksid läbirääkimised kiiresti lõpule ja võtaksid määruse vastu;
79. rõhutab, kui oluline on viia õigeaegselt lõpule töö komisjoni kahe üleminekumääruse ettepanekuga, et vältida viivitusi ja komplikatsioone, mis võivad põhjustada turu

¹ ELT L 111, 25.4.2019, lk 59.

ebastabiilsust;

80. peab väga oluliseks, et DG AGRI säilitaks ÜTK määruse artiklite 209 ja 210 kohaldamiseks ning põllumajandus- ja metsandussektori ja maapiirkondade arengu edendamiseks kasutatava riigiabiga seotud pädevuse, tagades sellega, et on olemas asjatundlikkus selle valdkonna küsimustega tegelemiseks ja nende koordineerimiseks, arvestades nende sektorite eripära, ning täieliku järjepidevuse ja kooskõla ÜPP eesmärkidega;
81. kutsub komisjoni üles pöörama riigiabi eeskirjade kohaldamisel jätkuvalt erilist tähelepanu üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamisele, eelkõige liidu isoleeritud, kaugete või äärepoolsete piirkondade ja saarte puhul; võtab teadmiseks teatavad raskused Almunia paketi eeskirjade kohaldamisel teatavate üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes, nagu postisektor, mille avaliku teenuse osutamise ülesandeid võib ELi õiguse kohaselt määratleda ja korraldada riiklikul tasandil;
82. tuletab meelde vajadust töötada välja sihipärasema riigiabi tegevuskava, eelkõige üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, sealhulgas energia-, transpordi- ja telekommunikatsiooniteenuste osutamiseks;
83. kordab oma nõudmist, et söekaevanduspiirkonnad määratletaks eritoetuspiirkondadena, et ELi abieeskirju saaks kohandada nii, et oleks võimalik vastu võtta vajalikke struktuurimuutusi käsitlevaid meetmeid, kuni nendes piirkondades tegutsevad ettevõtted võtavad selge kohustuse võtta konkreetseid meetmeid CO₂-neutraalsuse ja ELi kliimaeesmärkide saavutamiseks; tuletab meelde, et sellist tegevust, mis on traditsiooniliselt osa ettevõtja sotsiaalsest vastutusest, ei tohiks riigiabi andmisel eeliskohelda;
84. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on üldise grupierandi määruse¹ sihipärase läbivaatamise tulemusel laiendanud määruse kohaldamisala Euroopa territoriaalse koostöö projektidele (Interreg);
85. on mures ELi rahastatavate tegevuste erineva kohtlemise pärast sõltuvalt sellest, kas neid toetatakse ELi ühtekuuluvuspoliitika vahenditest või muudest ELi fondidest või programmidest, nagu „Horisont 2020“, „Euroopa horisont“ või EFSI2.0/InvestEU, nagu komisjon on üldise grupierandi määruse läbivaatamisel välja pakkunud; on veendunud, et erinevatest allikatest rahastatavate, kuid olemuselt sarnaste projektide puhul tuleks tagada võrdsed tingimused, kuna vastasel juhul saaksid teatavad rahastamiskavad eelise ja tõrjuksid teised kõrvale;

Kodanike suurem arvessevõtmine parlamendi kaudu

86. nõuab, ilma et see eeldaks aluslepingu muutmist, et konkurentsipoliitika puhul kasutatakse pidevalt seadusandlikku tavamenetlust, nagu toimiti ka konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist käsitleva direktiivi² ja liikmesriikide konkurentsiasutustele volituste andmise direktiivi (ECN+) puhul;
87. palub komisjonil esitada parlamendile korrapäraselt aruanded konkurentsialaste

¹ ELT L 187, 26.6.2014, lk 1.

² ELT L 349, 5.12.2014, lk 1.

koostöölepingute rakendamise ja järelevalve ning välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute kohta; kutsub komisjoni üles säilitama ranged läbipaistvusnõuded;

88. rõhutab soovi etendada suuremat rolli konkurentsipoliitika üldise raamistiku kindlaksmääramisel ja arendamisel; märgib, et parlament peaks olema rohkem kaasatud tööriühmade ja eksperdirühmade, näiteks rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku tegevusse, ning tal võiks nendes olla vaateleja staatus, et rohkem asjaomaseid teadmisi omandada ja arengutega kursis olla, et kaasseadusandja rolliks paremini valmis olla; kutsub komisjoni üles kaasama parlamenti eelkõige mittesiduvate õigusaktide, nagu teatised ja suunised, väljatöötamise;
89. kutsub komisjoni üles korraldama mitut valdkonda hõlmavaid ja institutsioonidevahelisi foorumeid, kuhu on kaasatud tööstussektori esindajad, riiklikud reguleerivad asutused, sealhulgas andmekaitseasutused, tarbijauhendused ja muud asjaomased sidusrühmad, et kaotada konkurentsipoliitika valdkondlik eraldatus;
90. rõhutab, et praegu nõutakse riigiabi juhtumite kohta kaebuse esitamise vormi täitmisel paljusid üksikasju riigiabi andmise aja kohta, mida tavakodanik ei pruugi teada; kutsub seetõttu komisjoni üles kaebuse vormi lihtsustama, et anda tavakodanikele võimalus kaebust esitada;
91. märgib kahetsusega, et komisjon ei ole esitatud kaebuste uurimise käigus piisavalt teavet andnud; kutsub komisjoni üles väljastama kaebuse esitajale kättesaamiskinnituse ja uurimise algatamise teate, sealhulgas esitama teabe uurimise eeldatava kestuse kohta;
92. tuletab meelde, kui oluline on kooskõlastamine riiklike konkurentsiasutustega, ning palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile hinnang ECN+ direktiivi rakendamise kohta; tuletab meelde, et ECN+ direktiivi lisas tõi komisjon välja, et ajutised meetmed on konkurentsiasutuste jaoks peamine vahend, mille abil tagada, et uurimise ajal ei kahjustata konkurentsi; tuletab meelde vajadust hinnata, kas kahe aasta jooksul alates direktiivi ülevõtmise kuupäevast on võimalik lihtsustada ajutiste meetmete võtmist Euroopa konkurentsivõrgustikus, et võimaldada konkurentsiasutustel tõhusamalt reageerida suundumustele kiiresti arenevatel turgudel;
93. juhib tähelepanu, et konkurentsiasutuste poliitiline sõltumatus on konkurentsipoliitika erapooletuse ja usaldusvääruse tagamiseks äärmiselt oluline; tunnistab, et konkurentsimoonutuste vältimiseks on vaja lobitöö üle avalikku kontrolli kõigis ELi institutsioonides; kordab seetõttu oma nõudmist tõhustada ELi läbipaistvusregistrit; nõuab Euroopa Parlamendiga sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel korrapärasemat teabevahetust komisjoniga; kutsub konkurentsiküsimuste eest vastutavat asepresidenti üles hoidma tihedat sidet majandus- ja rahanduskomisjoni ja selle konkurentsiküsimuste tööriühmaga, mis on sobiv lüli korrapärasema dialoogi loomiseks;
94. tuletab meelde, et Euroopa Komisjoni juhtiv asepresident Euroopa digiajastule vastavaks muutmise valdkonnas lubas 8. oktoobril 2019 toimunud ametissenimetaval kuulamisel hoida oma digitaalpoliitika ja konkurentsiportfelli rangelt lahus;

Konkurentsipoliitika meetmed seoses COVID-19 pandeemiaga

95. peab kiiduväärseks komisjoni kiiret tegutsemist, et võtta vastu riigiabi ajutine raamistik ning selle kaks muudatust ja tingimused kriisist mõjutatud ettevõtete abistamiseks; on

selle poolt, et komisjon ja liikmesriigid kasutavad ära võimaluse rakendada riigiabi ajutist raamistikku COVID-19 kriisi ajal paindlikul alusel;

96. on selle poolt, et riigiabi ajutist raamistikku kohaldatakse nii kaua, kui see on taastumisperioodil vajalik; palub komisjonil õigeaegselt hinnata, kas ajutise raamistiku kohaldamist tuleks vajaduse korral pärast 2020. aasta lõppu pikendada;
97. kiidab heaks ettevõtetele antava abi rekapiitalseerimist käsitleva ajutise raamistiku teises muudatusettepanekus sätestatud tingimused, eelkõige dividendimaksete, aktsiate tagasiostu ja lisatasude maksmise keelu pankadele ja teistele äriühingutele, samuti kaitsemeetmed teistele ELi ettevõtetele suunatud turuvallutuslike meetmete vastu riigiabi saanud ettevõtete poolt;
98. tunneb heameelt asjaolu üle, et riigiabi ajutise raamistiku alusel pankadele antav riigiabi tagab majanduse rahastamise ja aitab tagada finantsstabiilsuse, kindlustades samal ajal tegutsemise pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivis ning kriisilahenduseeskirjades sätestatud olemasolevas tugevas õigusraamistikus;
99. rõhutab turumoonutuste ja ebavõrdsete tingimuste loomise ohtu, mis tuleneb liikmesriikide antava riigiabi tasemete suurenevatest erinevustest; võtab teadmiseks maksevõime toetamise rahastamisvahendi, mis on osa Euroopa majanduse järgmise põlvkonna taastekavast, et tegeleda riskidega, mida need erinevused põhjustavad ühtse turu terviklikkusele;
100. tunneb heameelt erakorraliste rahaliste vahendite ja riigiabi üle, mida anti ettevõtete ja töötajate toetamiseks, et leevendada pandeemia majanduslikke tagajärgi; kutsub komisjoni üles kehtestama ühised miinimumstandardid, et täpsustada nõuet, mille kohaselt peavad rahalist abi saavad ettevõtted vastama keskkonnavalastele, sotsiaalsetele ja äriühingu üldjuhtimisega seotud kriteeriumidele ning järgima maksustamise läbipaistvuse kohustust, et vältida riikide eri kriteeriumide edasist lahknevust ning näidata, kuidas saadud avaliku sektori toetust kasutatakse selleks, et viia tegevus kooskõlla ELi kliima- ja keskkonnavalaste märkide ning Pariisi kokkuleppega; tuletab meelde, et abi tuleks anda üksnes COVID-19 põhjustatud kahjude korvamiseks; rõhutab, et riigiabi tuleks anda ainult ettevõtetele, keda COVID-19 kriis on vahetult mõjutanud, mitte neile, kelle majanduslik seisund ei olnud hea juba enne kriisi; nõuab tungivalt, et maksuparadiisides registreeritud ettevõtetele keelataks juurdepääs riigiabile või rahalise toetuse pakettidele, kui nad ei kohustu oma lähenemisviisi muutma;
101. väljendab heameelt komisjoni teatise üle „Ajutine raamistik ettevõtjate koostööga seotud konkurentsiküsimuste hindamiseks COVID-19 puhangust tingitud hädaolukordades“; rõhutab, et komisjon avaldas esimese kinnituskirja alates 2003. aastast; rõhutab, et kriis on näidanud vajadust kiirete ja tõhusate lahenduste järele kiiresti muutuv keskkonnas, ning rõhutab peamistes strateegilistes sektorites ärikoostöö alustamisel osaluspõhistest monopolidevastastest meetmetest ja ettevõtetele õiguskindluse tagamisest tulenevat kasu;
102. rõhutab seoses pandeemia mõjuga vajadust suurendada Euroopa peamiste majandusharude majanduslikku vastupanuvõimet ning hoogustada teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu majanduse taastamist; kutsub komisjoni üles kasutama turumääratlust käsitleva 1997. aasta teatise läbivaatamisel dünaamilisemat lähenemisviisi, seades ELi ühinemiskontrolli vallas asjaomase turuanalüüsi tegemisel

kesksele kohale innovatsioonikriteeriumi; kutsub komisjoni üles hindama toimivuskontrolli raames võimalust võtta koostöö ning teadus- ja arenduskokkulepete puhul kasutusele soodsam lähenemisviis;

103. rõhutab, et pandeemia on muutnud ettevõtted välismaiste pakkumuste suhtes haavatavamaks; märgib, et COVID-19 kriis tõi ilmsiks puudused ELi tarneahelates ja ELi strateegilise suveräänsuse puudumise sellistes valdkondades nagu ravimid või toit ning vajaduse kaitsta süsteemselt olulisi ELi ettevõtteid ja varasid vaenulike ülevõtmiste eest, mida viivad läbi suured turgu valitsevad ettevõtjad;
104. rõhutab, et ülimalt tähtis on suurendada ELi jõupingutusi, et jõuliselt vastu astuda välismaiste riigiettevõtete või valitsusega seotud äriühingute kõlvatule konkurentsile ja vaenulikule käitumisele COVID-19 pandeemiast põhjustatud majanduslangusega toimetulekuks kogu jõudu pingutatavate haavatavate Euroopa äriühingute suhtes, kuna sellise käitumise eesmärk on haarata kontroll Euroopa peamise tehnoloogia, taristute ja eksperditeadmiste üle; palub seetõttu komisjonil teha viivitamata ettepanek kehtestada ajutine keeld Euroopa ettevõtete ülevõtmiseks kolmandate riikide riigiettevõtete või valitsusega seotud äriühingute poolt;
105. tervitab sotsiaalmeedia platvormide algatusi, mille eesmärk on võidelda libauiduste vastu ja levitada oma platvormide kaudu Maaailma Terviseorganisatsiooni ametlikku teavet COVID-19 kohta; hoiatab siiski nende platvormide eest, millel oli juba enne kriisi väga suur turuvõim; toetab komisjoni üleskutset viia eelreguleerimise raamettepaneku osana läbi uuring platvormide kohta, millel on märkimisväärne võrgustiku mõju ja mis toimivad väravavalvuritena, tingimusel et see ei põhjusta edasisi viivitusi; kutsub komisjoni üles keelama platvormidel avaldada mikrosihitud reklaame ja suurendama läbipaistvust kasutajate jaoks; toetab koostööd nutitelefonide operatsioonisüsteemide turul oluliste Euroopa-väliste osalejate kontaktide jälgimise rakenduste arendamisel; kutsub komisjoni üles tagama, et andmete kogumine ei kinnistaks veelgi mõnede üksikute turgu valitsevate ettevõtjate turuvõimu;
106. toonitab, et COVID-19 kriis kujutab endast eksistentsiaalset ohtu enneolematule arvule ettevõtetele kogu ELis ning on põhjustanud töötuse määrade järsu tõusu; kutsub komisjoni üles hindama, kas praegu rakendatav raskustes oleva ettevõtte kaitse kontseptsioon täidab praeguses kriisis oma eesmärgi; on kindlalt veendunud, et konkurents- ja tööstuspoliitika võivad üheskoos toetada Euroopa suveräänsuse kestlikku ülesehitamist; väljendab heameelt komisjoni tööstuspoliitika strateegia üle;
107. tunnustab komisjoni tõhusat ja tulemuslikku tööd COVID-19 kriisi ajal; rõhutab, et erandlike asjaolude tõttu tuli riigiabi järelevalveks eraldada märkimisväärne hulk inimressursse; nõuab rohkem teavet konkurentsipeadirektoraadi töötajaskonna hetkeseisu ja nende arengu kohta käesoleva ametiaja jooksul;
108. nõuab tungival, et komisjon teavitaks parlamenti paremini oma käimasolevast tööst, eelkõige asjaomase turu määratluse ja riigiabi suuniste läbivaatamisest; kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile üksikasjaliku hinnangu, milles esitatakse ajutises riigiabi raamistikus lubatud riigiabi kogusumma jaotus liikmesriikide, sektorite ja lubatud abi liikide (toetused, tagatised jne) kaupa, samuti kõik liikmesriikide kohaldatavad lisatingimused; on veendunud, et panoptiline ja üksikasjalik hindamine annaks Euroopa Parlamendi liikmetele ülevaate riiklikul tasandil võetud majandusmeetmetest ja konkreetsetest üksikasjadest (abi liik, abisaajate liik ja

heakskiitmise meetod), kui neid on; rõhutab, et riigiabi tulemustabelit, mis koosneb mitmetest tabelitest ja graafikutest riigiabi ja selle mõju kohta siseturule, tuleks õigeaegselt ajakohastada;

109. palub, et komisjon esitaks pärast kriisi lõppemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatise COVID-19 pandeemia mõju kohta turukonkurentsile ja konkurentsialaste õigusaktide jõustamisele, ühtse turu terviklikkusele ja konkurentsipoliitika tulevikule;
110. kutsub komisjoni üles muutma riigiabi saavatele pankadele kohustuslikuks jaepangandusteenuste / tarbijale mõeldud pangandusteenuste täies ulatuses säilitamise ning tagama, et pankadel ei lubataks kasutada COVID-19 kriisi ettekäändena selliste teenuste püsivaks vähendamiseks;

o
o o

111. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja konkurentsiasutustele.